

Regioplan Sport Noord-Limburg 2012 t/m 2015

De volgende gemeenten participeren in dit regioplan:

Beesel

Bergen

Gennep

Horst aan de Maas

Peel en Maas

Venlo

Venray

stellers drs. RJ Pingen en EHG
Claassens
doorkiesnummer +31 77 3597281
datum 21 december 2011

Inleiding

De gemeenten in Noord-Limburg werken in 2011 gezamenlijk aan een *strategische regiovisie 2030*. Enerzijds om te komen tot een afwegingskader waarmee beleidskeuzes en investeringsbeslissingen kunnen worden getoetst. Anderzijds vanwege de noodzaak tot intensivering van intergemeentelijke samenwerking. Dit, vanuit de onderkenning dat de leefwereld van onze inwoners een steeds sterker wordende regionale dimensie heeft en dat gemeenten de komende jaren voor grote inhoudelijke en financiële opgaven staan.

Voor u ligt het *Regioplan Sport Noord-Limburg*. De gemeenten Beesel, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo, Bergen, Gennep en Venray hebben deze opgesteld in de overtuiging dat sport en bewegen een belangrijke bijdrage levert aan de doorontwikkeling van de regio Noord-Limburg en een belangrijk onderdeel vormt van de hierboven genoemde *strategische regiovisie*. Sport en bewegen levert een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van leven en wonen in onze regio. In al haar facetten kan sport en bewegen een belangrijke impuls geven aan het imago en profilering van de regio.

In dit regioplan vindt de lezer juist die facetten terug waar de regiogemeenten samen op in willen steken. Facetten waarbij we samen sterker staan dan alleen en waarbij ambities van toegevoegde waarde zijn op lokaal beleid.

Samenvatting

De gemeenten in Noord-Limburg werken vanaf 2007 samen op het gebied van sport en bewegen voor mensen met een beperking. In navolging hiervan is dit Regioplan Sport Noord-Limburg 2012 t/m 2015 opgesteld, hierin komen de facetten naar voren waarin de gemeenten samen sterker staan. Dit regioplan is van toegevoegde waarde voor het lokale sportbeleid, dat beleid krijgt in alle gemeenten nog altijd de hoogste prioriteit. Het bovenliggende doel van het regioplan is door de gezamenlijke inzet van sport en bewegen een positieve bijdrage te leveren aan de kwaliteit van leven van de inwoners in Noord-Limburg.

De strategische regiovisie 2030 en het Olympisch Plan 2028 (en de uitwerking daarvan door de Provincie Limburg) zijn leidend geweest voor de ambities die gesteld zijn. De regio zet voor de periode 2012 t/m 2015 in op de volgende speerpunten:

- 1) Topsport en breedtesport
- 2) Sport en welzijn/zorg
- 3) Sport en ruimte

De regiogemeenten hebben de overtuiging dat vanwege kostenefficiëntie en kennisefficiëntie samenwerking op deze punten van meerwaarde is voor sport en bewegen in Noord-Limburg.

In dit regioplan wordt ook duidelijk welke randvoorwaarden ingevuld moeten worden om gestelde ambities te kunnen realiseren. Een goede projectorganisatie, monitoring en evaluatie en communicatie zijn van belang. Combinatiefunctionarissen worden gezien als een belangrijk instrument om gestelde doelen te kunnen behalen.

Het regioplan is ambitieus, desondanks zijn er weinig tot geen extra middelen voorhanden. De gemeenten zijn er echter van overtuigd dat door het herschikken van bestaande gelden en het aanboren van geldstromen van derden de gestelde ambities te verwezenlijken zijn.

Inhoudsopgave

1	PROJECTOPDRACHT	1
1.1	VERTREKPUNT	1
1.2	DOEL: <i>WAT</i> WILLEN WE BEREIKEN?	1
1.3	LEGITIMERING: <i>WAAROM</i> WILLEN WE DAT DOEL <i>SAMEN</i> BEREIKEN?	2
1.4	SPEERPUNTEN: <i>HOE</i> WILLEN WE DAT DOEL BEREIKEN?.....	2
1.5	SCOPE	3
2	SPEERPUNTEN UITGEWERKT	4
2.1	TOPSPORT EN BREEDTESPORT	4
2.2	SPORT EN WELZIJN/ZORG	7
2.3	SPORT EN RUIMTE.....	9
3	RANDVOORWAARDEN	10
3.1	PROJECTORGANISATIE	10
3.2	COMBINATIEFUNCTIONARISSEN.....	11
3.3	MONITORING EN EVALUATIE	11
3.4	COMMUNICATIE.....	12
4	PLANNING EN CONTROL	13
5	FINANCIËN	15
	BIJLAGE 1: OLYMPISCH PLAN 2028	16
	BIJLAGE 2: LIMBURGSE OLYMPISCHE AMBITIE	17
	BIJLAGE 3: ORGANOGRAM SAMENWERKING REGIO NOORD-LIMBURG	18

1 Projectopdracht

1.1 Vertrekpunt

De gemeenten in Noord-Limburg werken vanaf 2007 succesvol samen op het gebied van sport en bewegen voor mensen met een beperking (projectnaam: *Iedereen kan Sporten*). In navolging hiervan hebben de gemeenten Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray in 2010 het Huis voor de Sport Limburg de opdracht gegeven een inventarisatie te houden voor een 'regionaal sportplan'¹. Vanuit deze inventarisatie zijn aanbevelingen gedaan voor onderwerpen waarop regionale samenwerking mogelijkheden biedt en waar schaalvoordelen te behalen zijn. Het vertrekpunt voor onderliggend regioplan en een verdergaande samenwerking luidt dan ook als volgt:

Sport in regio Noord-Limburg in 2030

Het werven, boeien en binden van mensen is van groot belang om invulling te kunnen geven aan de ambities van de regio Noord-Limburg. De kwaliteit en diversiteit van natuur, goede scholing en werkgelegenheid moet dan ook gewaarborgd zijn. Dat geldt ook voor de mogelijkheden voor sporten en bewegen. De inwoners van Noord-Limburg worden geboeid door de regio Noord-Limburg omdat voorzieningen zoals bijvoorbeeld fietsroutes en sportverenigingen aansluiten op hun wensen. Er is ook sprake van een optimale invulling van top- en breedtesportaccommodaties in de regio.

Deze '*Quality of life*' houdt niet op bij gemeentegrenzen en verdient daarom een regionale benadering.

2016, waar staan we dan?

De regio Noord-Limburg zal in 2016 zijn uitgegroeid tot een Olympisch ambitie niveau² waarbij sport en bewegen een enorm belangrijke bijdrage levert aan de gezondheid en sportieve en sociaal-maatschappelijke ontwikkeling van de inwoners. Minimaal 75% van de inwoners sport met regelmaat. Een groot aantal vitale sportverenigingen levert hier een belangrijke bijdrage aan. Ook topsport levert een belangrijke bijdrage aan het in bewegen krijgen en houden van de inwoners in Noord-Limburg.

Dit regioplan laat zien hoe door intergemeentelijke samenwerking een stap verder gezet kan worden dan door enkel en alleen uitvoering van lokaal beleid.

1.2 Doel: *Wat willen we bereiken?*

Het Regioplan Sport Noord-Limburg 2012 t/m 2015 heeft tot doel door een regionale inzet van sport en bewegen een positieve bijdrage te leveren aan de kwaliteit van leven van onze inwoners in Noord-Limburg.

De ambities van het regioplan reiken ver. We weten dat sport en bewegen in al haar facetten ook op het vlak van gezondheid, welzijn, participatie en leefbaarheid een belangrijke bijdrage levert.

¹ Startnotitie Regioplan Noord-Limburg, Sittard, maart 2011

² Olympisch Plan 2028, mei 2009. Verdere toelichting zie bijlage 1.

De belangrijkste effecten die we nastreven zijn:

- Een verhoogde sportdeelname³
- Gezonde en vitale inwoners
- Een kwalitatief en op elkaar afgestemd sportvoorzieningenniveau
- Vitale sportverenigingen
- Excellerende topsportverenigingen en topsporttalenten
- Een positieve impuls aan het imago van de regio Noord-Limburg

Hiermee vinden we ook aansluiting bij de strategische regiovisie 2030 en het Olympisch Plan 2028 (en de uitwerking van dit plan door de provincie Limburg⁴). Beide dienen als katalysator voor dit onderliggend regioplan. De effecten en de wijze waarop we deze monitoren worden verder uitgewerkt in een plan monitoring en evaluatie. Zie ook paragraaf 3.3.

1.3 Legitimering: *Waarom* willen we dat doel *samen* bereiken?

De gemeenten hebben bij de totstandkoming van dit regioplan kritisch gekeken naar het *Waarom* van deze samenwerking. Het lokale sportbeleid heeft namelijk nog altijd voorrang, temeer omdat de overtuiging is dat sport en bewegen, ondanks een gelijkblijvend of teruglopend budget, een enorm belangrijke bijdrage levert aan uitdagingen op buurt- en wijkniveau. De overtuiging is er echter ook dat regionale samenwerking op een selectief aantal speerpunten van absolute meerwaarde kan zijn. *Waarom?*

Ten eerste vanwege *kostenefficiëntie*. Een aantal lokale activiteiten lenen zich uit kostenoverwegingen uitstekend voor een gezamenlijke organisatie. De gemeenten waren bijvoorbeeld alleen door samenwerking in staat om de Special Olympics georganiseerd en gefinancierd te krijgen. En alleen samen kunnen wij één vuist maken en een serieuze samenwerkingspartner zijn voor bijvoorbeeld de Provincie Limburg, ZonMw, zorgverzekeraars etc. Ten tweede vanwege *kennisefficiëntie*. Oftewel het meer delen en gebruik maken van elkaars kennis en plannen op het gebied van bijvoorbeeld sportvoorzieningen en combinatiefunctionarissen. Dit draagt bij aan onderlinge afstemming en bevordering van deskundigheid.

1.4 Speerpunten: *Hoe* willen we dat doel bereiken?

De speerpunten waar de Noord-Limburgse gemeenten voor kiezen, zijn:

1. Topsport en breedtesport

Onderdelen: een gezamenlijk aanbod verenigingsondersteuning en een gezamenlijke ondersteuning van topsporttalenten, -verenigingen en -evenementen.

2. Sport en welzijn/zorg

Onderdelen: een gezamenlijk aanpak van overgewicht bij jongeren, een gezamenlijke aanpak van bewegingsarmoede onder mensen met een beperking en onder mensen uit de middencategorie (20-50 jaar).

3. Sport en ruimte

Onderdelen: een gezamenlijke afstemming en planning van bovenlokale (top)sportvoorzieningen.

³ We streven, in navolging van het Olympisch plan 2028, er naar dat in 2016 minimaal 75% van de Noord-Limburgers voldoet aan de RSO-norm, oftewel regelmatig aan sport doet. In het deelplan monitoring en evaluatie zal dit verder worden uitgewerkt.

⁴ Limburgse Olympische Ambitie, conceptversie september 2011. Verdere toelichting zie bijlage 2.

Een gezamenlijke aanpak van sportevenementen, sportverenigingen en bovenlokale sportvoorzieningen sluit aan op het streven van de regio om de kwaliteit van leven voor mensen te verhogen. Sport bindt en boeit. De speerpunten sluiten tevens aan op de gestelde ambities uit het Olympisch Plan 2028 en de uitwerking daarvan door de provincie Limburg. In deze Limburgse Olympische ambitie wordt ook nog ingestoken op de pijler sport en economie. Deze wordt in de regio Noord-Limburg niet als prioritair gezien.

Het streven en het uitgangspunt is dat binnen alle speerpunten alle gemeenten participeren. De speerpunten zullen worden uitgewerkt in deelplannen. Van belang voor deze speerpunten zijn de volgende randvoorwaarden: 1) een projectorganisatie, 2) combinatiefunctionarissen, 3) monitoring en evaluatie en 4) communicatie. Zie hoofdstuk 3. Parallel aan de speerpunten zullen deze voorwaarden ingevuld worden.

1.5 Scope

Het *Regioplan Sport Noord-Limburg* heeft een planhorizon van vier jaar, van 2012 t/m 2015. De ambities binnen de drie verschillende speerpunten worden dan ook in de verschillende deelplannen vertaald naar doelstellingen voor korte en middellange termijn.

Het projectgebied van het regioplan betreft de gemeenten Beesel, Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray. Deze regio kent anno 2011 in totaal 273.000 inwoners. We richten ons in het regioplan primair op het segment sport en bewegen binnen het aangegeven projectgebied. Zowel met sport en bewegen als *doel* als sport en bewegen als *middel*.

2 Speerpunten uitgewerkt

2.1 Topsport en breedtesport

Ambitie

Stimuleren van sportparticipatie door het versterken van een sportinfrastructuur waardoor een leven lang sporten en bewegen voor iedereen mogelijk is, zowel participatief als prestatief.

Onderdelen

Een gezamenlijk aanbod verenigingsondersteuning en een gezamenlijke ondersteuning van topsporttalenten, -verenigingen en -evenementen.

Samenwerkende partijen

Sportbonden, Huis voor de Sport Limburg, Topsport Limburg, topsportverenigingen en VIA VVV.

Verenigingsondersteuning

Actie: een deelplan verenigingsondersteuning realiseren voor een gezamenlijk aanbod, gereed uiterlijk 1 juli 2012.

Sportverenigingen worden als belangrijkste partner beschouwd voor de uitvoering van het sport- en beweegbeleid. Zij staan midden in de samenleving en leveren een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van leven van vele burgers. Steeds meer sportverenigingen hebben het echter moeilijk en zijn onvoldoende in staat om oplossingen te vinden voor financiële, kader- en accommodatie problemen. Er zijn ook sportverenigingen die al in redelijke mate zelfredzaam zijn. Middels samenwerking en verdere professionalisering zijn zij in staat om een attractief aanbod samen te stellen en meer leden aan te trekken.

De gemeenten in Noord-Limburg willen verenigingsondersteuning regionaal aanvliegen omdat clustering van middelen (kostenefficiëntie) en kennis (kennisefficiëntie) van meerwaarde is. Hierbij kan gedacht worden aan:

- *een gezamenlijk cursusaanbod* (bijvoorbeeld op het gebied van wet- en regelgeving) dat voor verenigingen in de regio wordt samengesteld. Zulke cursussen vinden soms niet plaats omdat er in afzonderlijke gemeenten een te geringe deelname is;
- *sporttakspecifieke ondersteuning*. Zowel binnen de handbal-, judo- en gymnastieksport stemmen anno 2011 verenigingen uit de regio hun beleid op elkaar af. Bijvoorbeeld op het gebied van jeugdtrainingen en technisch kader. De gemeenten kunnen daarbij een belangrijke makelaars- en adviseursrol innemen. Op uitvoerend niveau kan gebruik worden gemaakt van de inzet van combinatiefunctionarissen en sportbonden.

Verenigingsondersteuning omvat ook *advisering bij sporttakoverstijgende samenwerking*. Op sportparken en zogenaamde sportieve omgevingen⁵ wordt steeds meer samengewerkt tussen verenigingen van verschillende takken van sport, commerciële centra, particuliere groepjes/clubjes etc. Op verschillende plekken in Noord-Limburg heeft dit al geleid tot het ontstaan van omniverenigingen. De adviesrol van de gemeente in deze betreft een lokale opdracht en ambitie en wordt om die reden dan ook niet in dit regioplan opgenomen.

⁵ Een sportieve omgeving is een omgeving met een sportkern waar op loopafstand meerdere sport-, beweeg-, cultuur- en/of onderwijsgerelateerde activiteiten plaats (kunnen) vinden.

Topsportondersteuning

Actie: organisatie van thema-avonden voor topsporttalenten en -verenigingen vanaf 2012.

Topsport kan van grote betekenis zijn voor de breedtesport. Topsportorganisaties, topsportevenementen en topsporters kunnen een voorbeeldfunctie hebben en deelname aan sport stimuleren. Ook kan de inzet van topsporters bij gezondheidsprogramma's een positief resultaat van deze programma's bevorderen. Daarnaast kan topsport een grote bijdrage leveren aan de branding en het imago van de regio.

Het onderdeel topsportondersteuning is gericht op de ondersteuning van talenten in de regio en op het inzetten van de kracht van topsport ten behoeve van de breedtesport en de profilering van een sportief Noord-Limburg. De kracht van topsport kan, gezien het beperkte aantal topsportorganisaties en topsporters per gemeente en de beperkte overheidsmiddelen, alleen door een regionale aanpak ten volle worden benut.

In 2011 is de gemeente Venlo met Topsport Limburg, LOOT-school⁶ Den Hulster en VVV-Venlo gestart met het organiseren van thema-avonden voor topsporters, topsporttalenten en topsportverenigingen uit Venlo. Gedurende zulke thema-avonden worden workshops op het gebied van onder meer sportvoeding en sportpsychologie verzorgd. De gemeenten in Noord-Limburg gaan in gezamenlijkheid zulke avonden organiseren vanaf 2012.

Een ander aandachtspunt is het Regionaal Trainingscentrum (RTC) Handbal, waarbinnen de gemeenten Peel en Maas en Venlo, de verenigingen Bevo HC en Loreal en de Provincie Limburg samenwerken. Het is de opstap naar tophandbal voor talenten in de regio.

Topsport ontmoet breedtesport

Actie: onderzoek doen naar regionale kansen van VIA VVV in 2013.

Via VVV onderzoekt in 2013 op welke wijze de stichting Via VVV een bijdrage kan leveren aan gezonde en leefbare wijken. VIA VVV is opgericht om de maatschappelijke betekenis van VVV-Venlo structureel vorm te geven door het organiseren en ondersteunen van maatschappelijke projecten. VVV-Venlo laat middels Via VVV zien dat topsport een duidelijke meerwaarde heeft voor maatschappelijke (sport)projecten.

⁶ LOOT staat voor Landelijke Organisatie Onderwijs en Topsport. De stichting LOOT is een samenwerkingsverband tussen 29 scholen in het voortgezet onderwijs, die toptalenten in sport ondersteunen om hun schoolcarrière met hun topsport te kunnen combineren. Deze scholen zitten verspreid over heel Nederland, in de regio Noord-Limburg is er één, Den Hulster in Venlo.

Sportevenementen

Actie: een deelplan sportevenementen realiseren voor een gezamenlijke agendering en promotie van regionale (top)sportevenementen.

Sportevenementen leveren een belangrijke bijdrage aan het stimuleren van topsport en breedtesport. Ook zullen deze bijdragen aan de profilering van Noord-Limburg als sportieve regio. Het gezamenlijk organiseren van de Special Olympics in 2010 in de regio Noord-Limburg is hiervan een treffend voorbeeld.

Er is op dit moment een grote diversiteit in aanbod van sportevenementen in de regio. Afstemming is gewenst om de kracht van sportevenementen voor de regio ten volle te benutten. Ook dienen er specifieke keuzes gemaakt te worden die passen bij de regio Noord-Limburg. Kortom: de gemeenten in Noord-Limburg werken toe naar een gezamenlijke agenda van grote sportevenementen en samen wordt bepaald welke speerpuntsporten daarbij voorrang krijgen. Daarbij zal ook nadrukkelijk gekeken worden naar de sporten die op provinciaal niveau als speerpunt zijn aangemerkt.

2.2 Sport en welzijn/zorg

Ambitie

Verbeteren van de gezondheid van de inwoners van Noord-Limburg door het verhogen van de sportdeelname. Voldoende beweging en gezonde voeding zijn de norm.

Onderdelen

Een gezamenlijk aanpak van overgewicht bij jongeren, een gezamenlijke aanpak van bewegingsarmoede onder mensen met een beperking en onder mensen uit de middencategorie (20-50 jaar).

Samenwerkende partijen

Iedereen kan Sporten (en de samenwerkende partijen zoals Dichterbij en MEE, Stichting Speciaal Onderwijs Noord- en Midden-Limburg), GGD, zorgverzekeraars, bedrijven en evenementen zoals de Venloop.

Iedereen kan Sporten

Actie: voortzetten van het regionale project Iedereen kan Sporten voor mensen met een beperking. Het huidige project loopt tot 2013, in 2012 wordt een nieuw deelplan voor de drie daaropvolgende jaren opgesteld.

Het project *Iedereen kan Sporten*, gericht op mensen met een beperking, heeft laten zien dat een regionale aanpak van een kwetsbare doelgroep succesvol kan zijn. De gemeenten kiezen er dan ook voor om dit project voort te zetten en de werkorganisatie ook na 2012 te behouden. Er wordt dan verder gewerkt aan het optimaliseren van het sport- en beweegaanbod en het optimaal invullen van randvoorwaarden (zoals vervoer, deskundige begeleiding etc.) met als ultiem doel méér mensen met een beperking aan het bewegen te krijgen en te houden. De bestaande werkorganisatie krijgt een plek binnen de nieuwe projectorganisatie, deze wordt besproken in paragraaf 3.1.

De gestelde ambities in dit regioplan en de kansen die zich voordoen geven ook aanleiding om de focus te verleggen naar andere doelgroepen en het thema gezondheid.

Jongeren op gezond gewicht

Actie: in samenwerking met de GGD in 2012 middels een intergemeentelijke en integrale aanpak overgewicht bij jongeren aanpakken.

Ook in Noord-Limburg hebben we te maken met een hoog percentage kinderen dat overgewicht of obesitas (= ernstig overgewicht) heeft:

Gemeente	3-jarigen *	5/6 jarigen	11/12 jarigen	13/15 jarigen
Beesel	12%	6%	10%	13%
Bergen	9%	17%	--**	18%
Gennep	12%	12%	11%	14%
Horst ad Maas	6%	10%	9%	17%
Peel en Maas	9%	6%	11%	13%
Venlo	7%	12%	14%	15%
Venray	10%	6%	12%	16%

Tabel: Overgewicht inclusief ernstig overgewicht van 3-jarigen, 5/6-jarigen, 11/12 jarigen en 13/15 jarigen in gemeenten in Limburg-Noord in 2008 en 2009

Bron: Registratie Jeugdgezondheidszorg * cijfers van 2009 ** onvoldoende gegevens beschikbaar

Binnen het gemeentelijke beleid heeft de GGD een taak op het gebied van het lokale gezondheidsbeleid. Gemeenten zullen in 2012 de GGD de opdracht geven om aan de slag te gaan met jongeren op gezond gewicht. Door in gezamenlijkheid hiermee aan de slag te gaan en de budgetten gezondheidsbeleid daarvoor in te zetten is het mogelijk om een sterke positie in te nemen naar zorgverzekeraars, ZonMw etc. De medewerking van deze partijen is cruciaal voor het slagen van een sterke, integrale en regionale aanpak van overgewicht.

In de opdracht van de gemeenten aan de GGD zal ook nadrukkelijk gesteld worden dat publieke en private samenwerking gestimuleerd wordt. Onder andere tussen scholen, gezondheidsdiensten, supermarkten, bedrijfsleven, sportverenigingen en ziekenhuizen.

Middencategorie (20-50 jaar)

Actie: deelplan realiseren om middels een multidisciplinaire aanpak méér inwoners in Noord-Limburg in de leeftijd van 20-50 jaar aan het bewegen te krijgen en te houden.

Één van de meest opmerkelijke resultaten uit Rapportage Sport in 2010⁷ is dat de middencategorie, mensen in de leeftijd van 20-50 jaar, met sportdeelname achterblijft bij vele andere leeftijdscategorieën. Met name 'geen tijd vanwege gezin/werk' wordt als reden opgegeven om niet te gaan sporten.

De gemeenten in Noord-Limburg zien mogelijkheden om middels een intergemeentelijke aanpak ook deze leeftijdsgroep in beweging te krijgen. Daarvoor hebben ze verschillende instrumenten: bedrijfssport, evenementen zoals de Venloop, het netwerk van wandel- en fietsroutes in de regio etc. De gemeenten hebben ook de overtuiging dat het sport- en beweegaanbod van sterke verenigingen in de regio nog beter aan kan sluiten op de vraag uit de middencategorie. De gemeenten zullen werken aan een deelplan waarin deze instrumenten gebundeld worden en waarin meerjarige afspraken vast worden gelegd.

Overig

Aandachtspunt: bewegingsonderwijs.

Goed bewegingsonderwijs (gymlessen, extra lessen voor kinderen met een motorische achterstand en tussen- en naschoolse sportactiviteiten) vergroot de kans op een levenlang sporten. Het verbeteren van de kwaliteit van het bewegingsonderwijs is noodzakelijk en zou ook een gezamenlijke regionale ambitie kunnen zijn. Een gezamenlijke visie en het afstemmen van de inzet van vakdocenten LO en combinatiefuncties onder het motto dat elke kind recht heeft op goed bewegingsonderwijs.

De Venlose primair onderwijsstichtingen (kerobei, akkoord en fortior) hebben aangegeven graag te willen gaan werken aan deze ambitie en hechten belang aan een regionale aanpak, ook met andere stichtingen in de regio. Een gezamenlijke aanpak vanuit onderwijs en overheid zou kans van slagen kunnen hebben. De inzet van regio combinatiefuncties is dan een prima (en noodzakelijk) instrument.

In een later stadium zullen de regiogemeenten besluiten of bewegingsonderwijs en de activering van en samenwerking met de onderwijsstichtingen onderdeel uit gaan maken van dit regioplan.

⁷ Rapportage Sport 2010, Sport: een leven lang, Sociaal Cultureel Planbureau/W.J.H. Mulier Instituut

2.3 Sport en ruimte

Ambitie

Realiseren van een toekomstbestendig, kwalitatief en uitnodigend sportvoorzieningenniveau op bovenlokaal niveau dat de aantrekkelijkheid van het woon- en leefklimaat verbeterd.

Onderdelen

Een gezamenlijke afstemming en planning van bovenlokale (top)sportvoorzieningen.

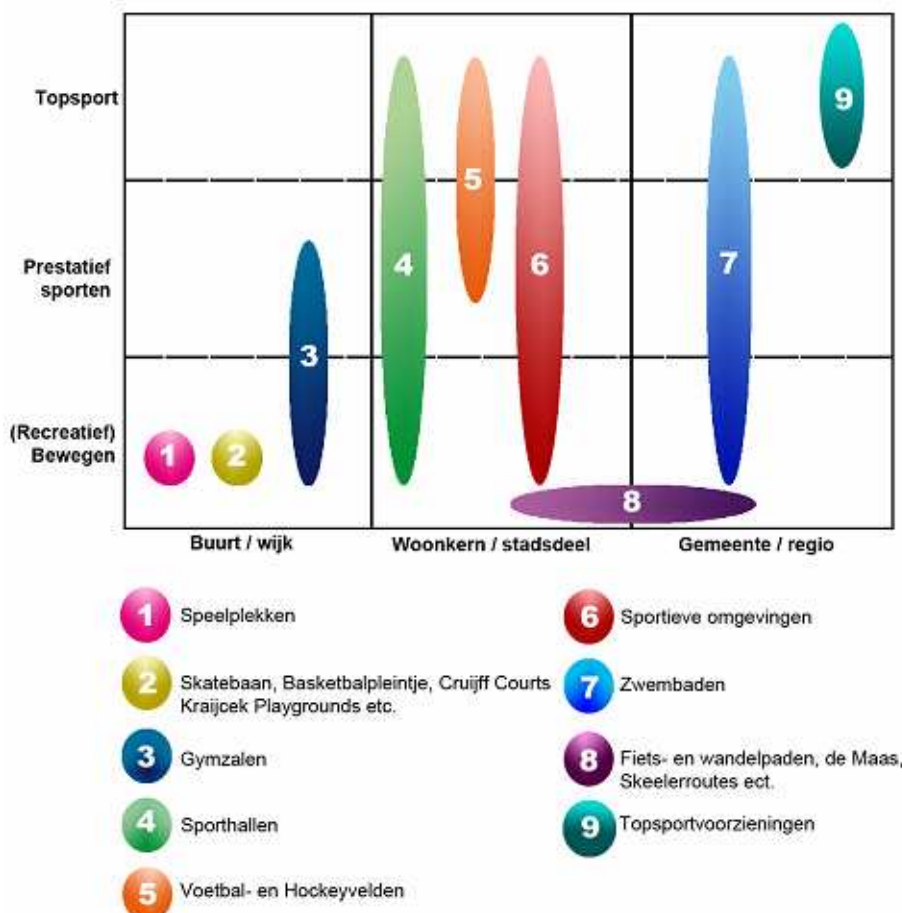
Samenwerkende partijen

Huis voor de Sport Limburg en overige interne afdelingen gemeenten.

Actie

Deelplan Ruimte voor sport in Noord-Limburg realiseren met een definitie, inventarisatie (met gebruikmaking van de 'sportviewer' van de Provincie) en planning van bovenlokale (top)sportvoorzieningen. Looptijd tot 2020.

Kwalitatief goede sportvoorzieningen in de regio kunnen een wezenlijke bijdrage leveren aan een sportief Noord-Limburg en de kwaliteit van leven in de regio. Echter, door onderbezetting en niet kostendekkende tarieven vormen (bovenlokale) sportvoorzieningen een stevige kostenpost voor afzonderlijke gemeenten. Een inventarisatie en planning van vernieuwing, vervanging, instandhouding en/of afstoten van bovenlokale sportvoorzieningen is dan ook op zijn plaats. Voorbeelden van zulke voorzieningen zijn zwembaden, fietspaden, topsporthallen etc. Zie ook onderstaand figuur, waarbij voorzieningen op gemeente / regio niveau beschouwd kunnen worden als bovenlokaal.

Figuur: Type sportvoorzieningen

Bron: Nota *Ruimte voor Sport in Venlo, 2010-2020*

3 Randvoorwaarden

Een aantal randvoorwaarden zal nauwkeurig ingevuld moeten worden om de genoemde ambities in hoofdstuk 2 te kunnen realiseren. Van belang zijn 1) een projectorganisatie, 2) combinatiefunctionarissen, 3) monitoring en evaluatie en 4) communicatie. Parallel aan de speerpunten zullen deze voorwaarden door de gemeenten ingevuld worden.

3.1 Projectorganisatie

Actie: het inrichten van een efficiënte en effectieve projectorganisatie per 1 januari 2012.

Binnen dit regioplan kiezen we voor een projectorganisatie, omdat deze het beste past bij het streven naar een efficiënte en effectieve organisatie. Het voorgestelde organogram staat in bijlage 3. De gekozen projectorganisatie heeft oog voor ontwikkelingen in de regio. In Noord-Limburg zal in de komende jaren bijvoorbeeld de samenwerking op het gebied van jeugdzorg en AWBZ verder geïntensiveerd worden. Een regionaal sportbureau is op lange termijn ook misschien niet ondenkbaar. De hieronder uitgeschreven laagdrempelige projectorganisatie maakt mogelijk snel te anticiperen op zulke ontwikkelingen.

Bestuurlijke opdrachtgever

De wethouders met sport in de portefeuille van de afzonderlijke colleges vormen samen de bestuurlijke opdrachtgever voor het regioplan. Alle gemeenten samen dragen dan ook de verantwoordelijkheid voor de regionale samenwerking. Dit betekent dat de bestuurlijke opdrachtgever verantwoordelijk is voor het beleid en de kaders van het regioplan. Ook moet hij de verantwoordelijkheid op zich nemen om de benodigde middelen te verschaffen indien deelplannen goedgekeurd zijn. Tweemaal per jaar vindt overleg plaats. Hiermee komt het bestuurlijke overleg *Iedereen Kan Sporten* te vervallen. *Iedereen Kan Sporten* zal net als alle andere items uit dit regioplan op de agenda staan.

Ambtelijke opdrachtnemer

De gemeente Venlo levert een projectleider die als ambtelijke opdrachtnemer zal gaan fungeren. De projectleider is verantwoordelijk voor het succesvol realiseren van het regioplan en de beschikbare middelen daartoe op een efficiënte en effectieve wijze in te zetten. Hij geeft sturing en uitvoering aan het regioplan en legt verantwoordelijkheid af aan de bestuurlijk opdrachtgever. Hij fungeert als coördinator van het projectteam.

Projectteam

Het projectteam bestaat uit de beleidsmedewerkers sport van de betrokken gemeenten aangevuld met andere disciplines als dit nodig is. Het projectteam geeft onder aansturing van de projectleider invulling aan het regioplan en de diverse deelplannen. Het projectteam is de ziel van het regioplan. Zij maakt het slagen van de regionale ambities mogelijk door onder andere te zorgen voor draagvlak en commitment op zowel bestuurlijk als uitvoerend niveau. Het projectteam bewaakt de voortgang van de gestelde output resultaten en stelt daar waar nodig bij. Het staat zelf aan de lat als het gaat om kennisdeling en afstemming van regionale en lokale ambities.

Werkorganisatie per deelplan

Per deelplan wordt er een werkorganisatie ingericht volgens het principe van projectmatig werken. Ieder deelplan kent een projectleider en projectleden. De projectleider legt rechtstreeks verantwoordelijkheid af aan de ambtelijke opdrachtnemer of te wel de projectleider van het regioplan. In het deelplan staan onder andere de projectopdracht, projectinrichting, fasering, activiteiten, financiën en capaciteit beschreven. Het deelplan heeft een uiterste looptijd tot 2016. Per deelplan komt er een werkgroep met de nodige expertise.

3.2 Combinatiefunctionarissen

Actie: realiseren en uitvoeren van het regionale deelplan combinatiefunctionarissen.

De combinatiefunctie is een belangrijk instrument om lokale en regionale sportambities te verwezenlijken. De gemeenten zien kansen voor het gezamenlijk inzetten van combinatiefunctionarissen op het deelplan Iedereen kan Sporten, het deelplan jongeren op gezond gewicht, het deelplan middencategorie en het deelplan verenigingsondersteuning.

Vraagstukken als werkgeverschap en inhoudelijke aansturing van regionale functionarissen zullen worden onderzocht. Voor functionarissen met een lokale taakstelling zal een kennisnetwerk worden opgebouwd. De inhoudelijke aansturing van deze functionarissen vindt lokaal plaats tenzij anders is afgesproken.

Het werk van de combinatiefunctionarissen wordt ondersteund door stagiaires. Daarvoor wordt gebruikt gemaakt van het leerbedrijf sport van de gemeente Venlo. Binnen dit leerbedrijf wordt vraag naar en het aanbod van stagiaires op elkaar afgestemd. Er wordt onder andere samengewerkt met diverse onderwijsinstellingen zoals CIOS Sittard Venlo/Sittard, Hogeschool Arnhem en Nijmegen, Fontys Sporthogeschool en NHTV internationale hogeschool in Breda. Het leerbedrijf sport kan zo stagiaires leveren ter ondersteuning van de realisatie en uitvoering van diverse deelplannen.

3.3 Monitoring en evaluatie

Actie: realiseren en uitvoeren van het regionale deelplan monitoring en evaluatie.

Meten is weten. Dat geldt ook voor het regioplan. We streven, in navolging van het Olympisch plan 2028, er naar dat in 2016 minimaal 75% van de Noord-Limburgers regelmatig aan sport doet. Deze sportdeelnamegraad en de effecten die we nastreven door onze regionale samenwerking, zoals benoemd in paragraaf 1.2, zullen centraal staan in de monitoring.

Het realiseren en uitvoeren van het deelplan monitoring en evaluatie is ook belangrijk om zicht te houden op de realisatie van bovengenoemd streven in relatie tot de inzet van middelen (geld, personeel, materieel) en inzet van activiteiten (verloop proces, procedures, rol van partners/personen). We willen in staat zijn om te bepalen of we moeten bijsturen om koers te behouden. De nulmeting zal uiterlijk begin 2012 plaats moeten vinden. In 2014 zal een tussenmeting en begin 2016 zal een eindmeting plaats vinden. Het deelplan wordt opgesteld door de beleidsmakers van de verschillende afdelingen in samenwerking met het Huis voor de Sport Limburg en is gereed begin 2012.

3.4 Communicatie

Actie: realiseren en uitvoeren van het regionale deelplan communicatie.

Het regioplan moet een bijdrage leveren aan het positioneren van sport (in de breedste zin van het woord) in de regio Noord-Limburg en de profilering van de regio als 'sportieve regio'. Aansluiting wordt gezocht bij het Olympisch Plan 2028 en de strategische visie 2030 voor de regio Venlo. Dit zal goed "vermarkt" dienen te worden. Om tot een sterke positionering en profilering te komen wordt een deelplan communicatie opgesteld.

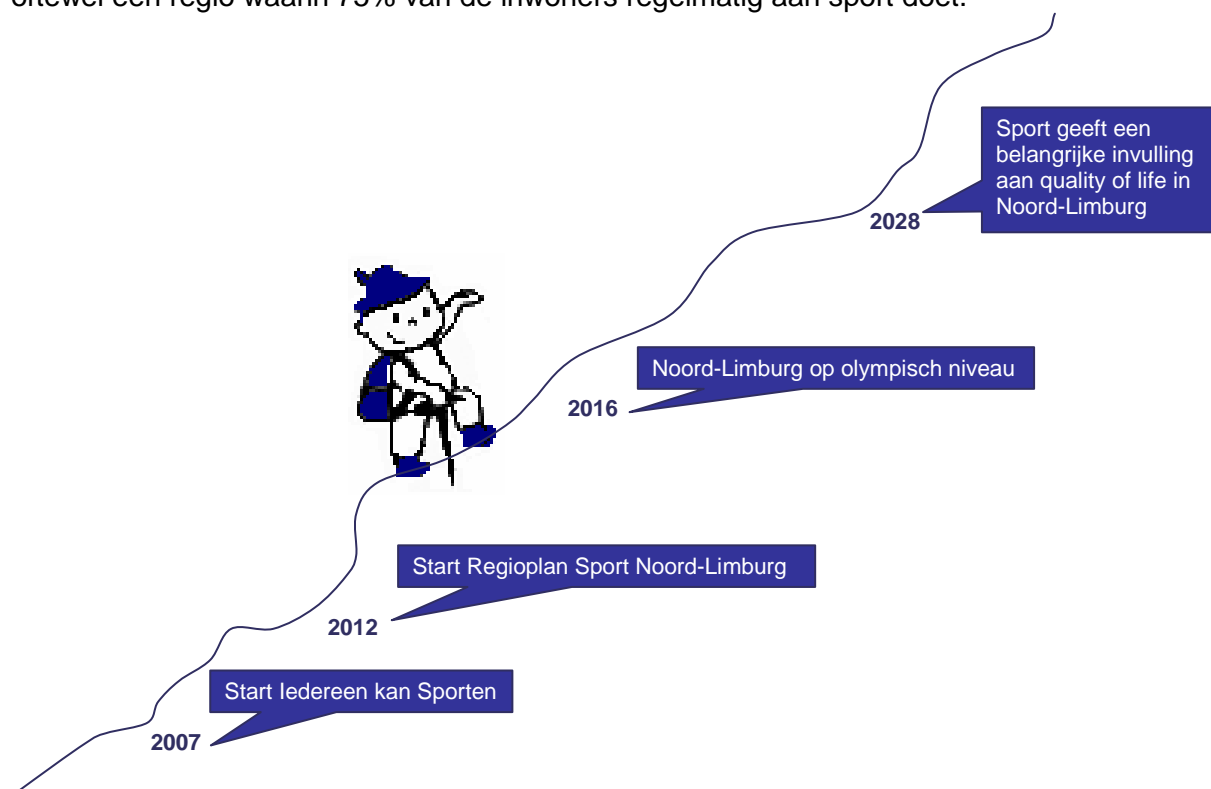
4 Planning en control

Het regioplan heeft een planhorizon van vier jaar en kent drie fases:

1. Realisatie en vaststellen regioplan
2. Inrichten projectorganisatie en uitwerken deelplannen
3. Vaststellen deelplannen en uitvoering

Fase 1: Realisatie en vaststellen regioplan

De regionale samenwerking gaat met de vaststelling van onderliggend regioplan in de afzonderlijke colleges formeel van start per 1 januari 2012. Daarmee verlaten we in feite het tweede basecamp om tot 2016 toe te werken naar een Noord-Limburg op Olympisch niveau, oftewel een regio waarin 75% van de inwoners regelmatig aan sport doet.

Fase 2: Inrichten projectorganisatie en uitwerken deelplannen

Bij het vaststellen van dit regioplan in de afzonderlijke colleges van B&W gaan de gemeenten akkoord met het inrichten van de projectorganisatie en committeren ze zich aan het leveren van uren. Uitgangspunt is namelijk dat de afzonderlijke gemeenten uren (van beleidsmakers sport, projectleider Iedereen kan Sporten, beleidsmakers zorg/gezondheid etc.) om niet zullen inzetten. Dit omvat uren voor zowel de:

- projectleiding;
- deelname aan het projectteam; en
- uitwerken en coördinatie van deelplannen.

In onderstaand schema staat het aantal uren dat jaarlijks gevraagd wordt per gemeente, dit correleert voor een groot gedeelte met de grootte van de gemeente qua inwonersaantal.

Gemeente	Inzet uren per jaar	Gemeente	Inzet uren per jaar
Beesel	100	Peel en Maas	200
Bergen	100	Venlo	400
Gennep	100	Venray	200
Horst aan de Maas	200		

Fase 3: Vaststellen deelplannen en uitvoering

Uitvoering van deelplannen vindt enkel en alleen plaats als deze akkoord zijn bevonden door de bestuurlijke opdrachtgever. De projectleider zal in overleg met het projectteam deze ter goedkeuring inbrengen in het bestuurlijke overleg dat 2x per jaar plaatsvindt.

De gemeenten hebben aangegeven dat zij, nadat de projectorganisatie is ingericht, in 2012 direct aan de slag willen gaan met de volgende onderdelen:

Speerpunten	Prioritaire onderdelen
Topsport en breedtesport	Deelplan Verenigingsondersteuning Organisatie thema avonden topsport
Sport en welzijn/zorg	Voortzetten <i>Iedereen kan Sporten</i> Deelplan Jongeren op gezond gewicht
Randvoorwaarden	Deelplan Combinatiefuncties

Uitvoering van de voor 2012 geprioriteerde onderdelen vragen weinig tot géén extra middelen (uren en gelden) van de gemeenten. Temeer omdat derden, zoals de GGD en Topsport Limburg, hier mede uitvoering aan geven. En omdat gekeken zal worden in hoeverre middelen van het Rijk, de Provincie Limburg en bedrijven aangesproken kunnen worden. De voortzetting van *Iedereen kan Sporten* vindt vanzelfsprekend plaats vanuit de reeds begrote middelen en uren van de afzonderlijke gemeenten.

Projectleiding

Voor de realisatie van de intergemeentelijke samenwerking in Noord-Limburg is een projectleider noodzakelijk. De gemeente Venlo zal binnen de hierboven genoemde uren deze projectleider leveren. Deze persoon zal de voortgang bewaken, middelen trachten aan te trekken van derden, aanspreekpunt zijn naar de bestuurlijk opdrachtgever (wethouders sport) en elke twee jaar een monitoringrapport opstellen. Begin 2014 zal namelijk een tussenrapport opgesteld worden waarin de stand van zaken van de regionale samenwerking en de voortgang van de deelplannen wordt weergegeven. Hierin zal ook de meting van sportdeelname in de regio gepresenteerd worden. De tussenrapportage zal gepresenteerd worden aan de afzonderlijke colleges. Aanvang 2016 volgt een eindrapportage.

5 Financiën

Met bestaande middelen zullen de gemeenten invulling moeten geven aan de speerpunten. De afzonderlijke gemeenten hebben namelijk géén extra geld naast het huidige geldende lokale sportbudget. Financiering van de deelplannen zal plaatsvinden door het herschikken van bestaande middelen en het werven van gelden van derden.

- *Herschikken bestaande middelen*; Middels het verleggen van prioriteiten kunnen bestaande middelen herschikt worden. Dit hoeft niet alleen sportbudget te betreffen, maar kan bijvoorbeeld ook budgetten betreffen vanuit gezondheidsbeleid of WMO.
- *Aanboren van geldstromen van derden*; De gemeenten zullen trachten (subsidie)middelen van derden aan te trekken. De intergemeentelijke samenwerking maakt de regio Noord-Limburg een sterke en ambitieuze speler. Bijvoorbeeld als het aankomt op subsidieaanvragen, de samenwerking met zorgverzekeraars en als het aankomt op het gezamenlijk realiseren van provinciale en landelijke ambities.

Hieronder staat aangegeven wat de mogelijkheden zijn om de bijkomende out-of-pocket kosten te dekken.

Topsport en breedtesport	Opmerkingen kosten en financiering
• Deelplan Verenigingsondersteuning	Bestaand budget gemeenten en extra gelden van provincie, rijk en sportbonden
• Organisatie thema avonden topsport	Bestaand budget gemeenten in samenwerking met Topsport Limburg en VVV-Venlo
• Onderzoek VIA VVV in Noord-Limburg	PM, financiering onderzoek door VIA VVV zelf
• Deelplannen Sportevenementen	Bestaand budget gemeenten en extra gelden van provincie, rijk en private partijen
Sport en welzijn/zorg	
• Voortzetten <i>Iedereen kan Sporten</i>	Bestaand gemeentelijk budget IKS structureel maken vanaf 2013
• Deelplan Jongeren op gezond gewicht	Bestaand budget gemeenten (gezondheid en sport) en extra gelden GGD, zorgverzekering, provincie en private partijen
• Deelplan middencategorie	PM
Sport en ruimte	
• Deelplan Ruimte voor Sport in Noord-Limburg	PM
Randvoorwaarden	Opmerkingen kosten en financiering
• Projectorganisatie	Inzet uren om niet
• Deelplan Combinatiefuncties	Inzet uren om niet
• Deelplan Monitoring en evaluatie	Bestaande participatiegelden gemeenten in samenwerking met Huis voor de Sport Limburg
• Deelplannen Communicatie	Bestaand budget gemeenten

Bijlage 1: Olympisch Plan 2028

Het Olympisch Plan 2028 is de ambitie om met sport in de volle breedte een bijdrage te leveren aan Nederland, met veel positieve effecten nú en in de toekomst. En met de organisatie van de Olympische en Paralympische Spelen van 2028 in Nederland als inspirerend perspectief en mogelijke uitkomst.

Het Olympisch Plan 2028 formuleert acht ambities. Die betreffen de topsport, de breedtesport, de sociaal-maatschappelijke effecten, welzijn, economie, ruimtelijke ordening, de organisatie van evenementen en de media-aandacht.

- **Topsportambitie:** Nederland heeft in 2016 een vruchtbaar topsportklimaat waarin sporters optimaal kunnen presteren. Nederland bezet structureel een top 10 positie op de diverse wereldranglijsten.
- **Breedtesportambitie:** Nederland is in 2016 een samenleving waarbij het beoefenen en beleven van sport voor jong en oud een belangrijke kwaliteit is in hun leven. Minimaal 75% van de Nederlanders, uit alle lagen van de (multiculturele) samenleving, doet in 2016 regelmatig aan sport.
- **Sociaal-maatschappelijke ambitie:** Nederland heeft in 2016 een sociaal klimaat waarin burgers met plezier samenleven, trots zijn Nederlander te zijn en graag iets bijdragen aan de maatschappij.
- **Welzijnsambitie:** Nederland heeft in 2016 een gezonde bevolking: fitte werknemers, vitale ouderen en minder mensen (vooral kinderen) met overgewicht. Voldoende beweging en gezonde voeding zijn de norm.
- **Economische ambitie:** Nederland heeft in 2016 een sterke, competitieve economie, mede dankzij een grotere arbeidsparticipatie, een toegenomen arbeidsproductiviteit, meer aandacht voor innovatie en een sterk internationaal imago.
- **Ruimtelijke ambitie:** Nederland is in 2028 een land met een goed leefklimaat, voldoende sportaccommodaties en een goede mobiliteit zodat het organiseren van Olympische en Paralympische Spelen nog beter mogelijk is.
- **Evenementenambitie:** Nederland staat in 2016 wereldwijd bekend om zijn grote ambitie en talent voor het organiseren van grote sport- en culturele evenementen.
- **Media-aandacht ambitie:** Door het vergroten en verbreden van de media-aandacht voor sport is in 2016 de sportbeleving in Nederland dusdanig toegenomen dat we een top drie positie bezetten in Europa. Mede daardoor groeit het aantal mensen dat regelmatig aan sport doet.

De opstellers van het plan schrijven daarover: “Wie ambities heeft, heeft ook dromen. De eerste doelstelling van het Olympisch plan is om te realiseren dat Nederland in 2016 een sportland is. Een land waar de sport het Olympische niveau heeft bereikt. Is dit gelukt, dan gaat Nederland zich kandideren voor de Olympische Spelen 2028. Provincies zijn belangrijke partners bij het realiseren van de ambitie. Indien iedere provincie groeit tot een Olympische sportprovincie dan is de eerste en belangrijkste doelstelling gerealiseerd. Limburg kan hierin dus ook niet achterblijven. De Provincie Limburg heeft het Olympisch Plan 2028 vertaald naar een strategische visie, te weten Limburg Olympic Ambition.

De vertegenwoordigers van de bij NOC*NSF aangesloten sportbonden hebben zich collectief achter het Olympisch Plan 2028 geschaard. Ook de ministeries van VWS, EZ en VROM en de vier grote steden (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht) hebben hun medewerking verleend aan het plan, dat heel ‘Nederland naar Olympisch niveau’ wil brengen (Olympisch Plan 2028, ‘Heel Nederland naar Olympisch niveau’, NOC*NSF, 2009).

Bijlage 2: Limburgse Olympische Ambitie

Onder het motto “Meedoen is belangrijker dan winnen” is de Provincie Limburg aan het werken aan een programmadoocument “Limburgse Olympische ambitie”.

De hoofddoelstelling luidt:

Met sporten en bewegen, zowel als doel en/of als middel, in de volle breedte een optimaal vestigingsklimaat creëren en daarmee heel Limburg op Olympisch niveau brengen. Ambitie is om de Olympische Spelen 2028 in Limburg te laten plaatsvinden voor de sporten wielrennen en paardensport.

Hiermee wordt tevens invulling gegeven aan de ambities van het Olympisch Plan 2028 en wordt inzichtelijk welke maatschappelijke effecten en resultaten de Provincie beoogt te realiseren door in Limburg een (top)sportklimaat te creëren.

Sport en bewegen wordt hierbij als middel ingezet om een krachtige impuls te geven aan de ontwikkeling van een (inter)nationale kansrijke topregio waar veel (jonge) mensen, bedrijven en hooggekwalificeerde werknemers zich willen (blijven) vestigen, omdat er in Limburg ‘iets te beleven valt’.

De uitwerking zal gebeuren via verschillende projecten die zijn ondergebracht onder een viertal programmalijnen:

- Topsport en breedtesport
- Sport en Ruimte
- Sport en economie
- Sport en Welzijn/Zorg

Programmadoelstellingen zijn:

1. De jeugd in Limburg de kans te bieden zijn/haar talenten maximaal te ontplooiën (zowel sportief als maatschappelijk)
2. Versterken van een sportinfrastructuur waardoor een leven lang sporten voor iedereen mogelijk is
3. Creëren en versterken van leefbare, veilige en toekomstbestendige buurten en wijken
4. Verhogen van de structurele sport deelname c.q. sportparticipatie (breedtesport)
5. Bevorderen maatschappelijke betrokkenheid van sportverenigingen en scholen
6. Realiseren van een kwalitatief passend, toegankelijk en laagdrempelig voorzieningenniveau en/of sportaccommodaties
7. Versterken van de (top)sportinfrastructuur met optimale voorzieningen voor talenten
8. Selectief ondersteunen van (top)sportevenementen die functioneel zijn binnen de sportinfrastructuur en een economische en maatschappelijke impuls geven
9. Talenten en topsporters inzetten om het imago van Limburg te versterken en inactieven te stimuleren om (structureel) te gaan sporten
10. Ontwikkeling van normen en kernwaarden van personen, zoals weerbaarheid, respect, arbeidsmoraal, doorzettingsvermogen, ambitie, durf, trots (verstevenigen en gedachtegoed ‘Go for Gold’)
11. Ondersteunen en professionaliseren van sportorganisaties en –verenigingen
12. Bundelingen en kennisdeling van aanwezige kennis en kunde in de sportsector
13. Realiseren van een optimale en vernieuwende sport- en onderwijsomgeving

Bijlage 3: Organogram samenwerking regio Noord-Limburg

